

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นบทสรุปผลการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวี
สุนทร ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านต่าง ๆ 7 ด้าน

- 1.1 วัตถุประสงค์ในการใช้
- 1.2 ความถี่และช่วงเวลาในการใช้
- 1.3 ทักษะคติต่อการใช้
- 1.4 ความรู้ในการใช้ห้องสมุด
- 1.5 Collection แหล่งสารนิเทศที่ใช้
- 1.6 วิธีใช้และวิธีเข้าถึงแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ
- 1.7 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน(1.3 – 1.7) จำแนกตามเพศ คณะ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- 1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี พฤติกรรมในการใช้ห้องสมุด
- 2. ประชากรที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระดับปริญญาตรี ที่ศึกษาอยู่ในสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและมนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ จำนวน 6 คณะ ที่เปิดสอนมามีนักศึกษานักศึกษาครบ 4 ชั้น ปี จำนวน 6 คณะ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 8.639 คน เลือกลุ่มตัวอย่างที่คอบแบบสอบถามโดยสุ่มแบบ Quota Sample ได้กลุ่มตัวอย่าง 384 คน ตามสัดส่วน และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 18 คน โดยสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างคณะต่าง ๆ ที่คอบแบบสอบถาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและ พฤติกรรมด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่และช่วงเวลาในการใช้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดด้านทัศนคติต่อการ ใช้ ความรู้ในการใช้ห้องสมุด Collection แหล่งสารสนเทศที่ใช้ วิธีการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และ ปัญหาอุปสรรคในการใช้

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงงานบริการของห้องสมุด

แบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ได้ผ่านการปรึกษาที่ปรึกษาโครงการวิจัยบรรณารักษ์ชำนาญการของ หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร และได้ทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จ้างผู้ช่วยวิจัยแจกรวบรวมข้อมูล ระหว่าง เดือน พฤศจิกายน 2547 – ธันวาคม 2547

5. การจัดการข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม คัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก แล้วนำไปหาค่าสถิติตามโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

3.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยกำหนดเรื่องที่จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด 7 ด้านดังนี้ 1. วัตถุประสงค์ในการใช้ 2. ความถี่และช่วงเวลาในการใช้ 3. ทัศนคติต่อการ ใช้ 4. ความรู้ในการใช้ ห้องสมุด 5. Collection แหล่งสารสนเทศที่ใช้ 6. วิธีการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ 7. ปัญหา อุปสรรคในการใช้และข้อเสนอแนะปรับปรุงงานบริการของห้องสมุด หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลการ สัมภาษณ์ สรุปเป็นรายประเด็น และถอดเทปการสัมภาษณ์และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอไว้ในตอนที่ 5

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมดจำนวน 394 คน เป็นนักศึกษาเพศชาย 160 คน เพศหญิง 234 คน เป็นนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ 51 คน คณะวิทยาการจัดการ 107 คน คณะ วิศวกรรมศาสตร์ 93 คน คณะเภสัชศาสตร์ 23 คน คณะวิทยาศาสตร์ 100 คน และคณะ อุดสาหกรรมเกษตร 20 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 174 คน ชั้นปีที่ 2 76 คน ชั้นปีที่ 3 75 คน

และชั้นปีที่ 4 69 คน เป็นนักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูง 62 คน เกรดเฉลี่ยกลาง 270 คน และเกรดเฉลี่ยต่ำ 53 คน ไม่ระบุเกรด 9 คน

2. เพื่อให้การสรุปผลเห็นพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรในด้านต่าง ๆ 7 ด้านตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และในขณะเดียวกัน จะกล่าวถึงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้ในแต่ละด้านตามตัวแปร เพศ คณะ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย GPA ไปพร้อมกันตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า จุดประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาที่มีมากตามลำดับ คือ เพื่อใช้บริการยืม - คืนหนังสือ เพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน อ่านหนังสือสอบ เพื่อทบทวนวิชาเรียนตามหลักสูตร และเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ นักศึกษาชายมีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ คือ เพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ เพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน และเพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน อ่านหนังสือสอบ ส่วนนักศึกษาหญิงมีจุดประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ คือ บริการยืม - คืนหนังสือ ค้นคว้าเขียนรายงาน และทบทวนวิชาที่เรียนตามหลักสูตร นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเกษตรศาสตร์ มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ เพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน และเพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ ส่วนคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ คือ เพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ และเพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ คือ เพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน และเพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจุดประสงค์ในการใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับคือ เพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ และเพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน สำหรับนักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมีจุดประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด ที่มีมากตามลำดับ คือ เพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน และเพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ ส่วนนักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลาง และต่ำ มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับคือ เพื่อบริการยืม - คืนหนังสือ และเพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน

2.2 ความถี่และเวลาที่เข้าใช้ พบว่า ความถี่ในการเข้าใช้ของนักศึกษาที่มีมากตามลำดับ คือ ใช้สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง และใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง ช่วงเวลาในวันจันทร์ - ศุกร์ ที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) ช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) สำหรับในวันเสาร์ - อาทิตย์ ที่นักศึกษาใช้มากตามลำดับคือ ช่วงเย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) และช่วงกลางวัน (11.00 น. - 13.00 น.) นักศึกษาชายมีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมีมากตามลำดับ คือ ใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง และใช้สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง ในวันจันทร์ - ศุกร์ นักศึกษาชายเข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาค่ำ (19.00 น. - 22.00 น.) และช่วงเย็น (16.00 น. -

19.00 น.) มากตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงมีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ คือ ใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง และใช้เดือนละ 1 - 2 ครั้ง ในวันจันทร์ - ศุกร์ นักศึกษาหญิงเข้าใช้ห้องสมุด ในช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) มากตามลำดับ ในวันเสาร์ - อาทิตย์ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างเข้าใช้ห้องสมุดในช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และช่วงเย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) มากตามลำดับ นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดที่มีมากตามลำดับ คือ ใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง และใช้เดือนละ 1 - 2 ครั้ง ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ใช้เดือนละ 1 - 2 ครั้ง และใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง ในวันจันทร์ - ศุกร์ นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติเข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) มากตามลำดับ ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) มากตามลำดับ ส่วนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) และช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) มากตามลำดับ สำหรับนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เข้าใช้ห้องสมุด ช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) มากตามลำดับ ส่วนนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตรจะเข้าใช้ห้องสมุด ในช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) และช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) มากตามลำดับ ในวันเสาร์ - อาทิตย์ นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และช่วงเย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) มากตามลำดับ ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ต่างเข้าใช้ห้องสมุดในช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และช่วงกลางวัน (11.00 น. - 13.00 น.) มากตามลำดับ สำหรับนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตรเข้าใช้ห้องสมุด ช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และช่วงเช้า (9.00 น. - 11.00 น.) มากตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 4 มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง และใช้เดือนละ 1 - 2 ครั้ง ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ใช้เดือนละ 1 - 2 ครั้ง และใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง ช่วงเวลาที่เข้าใช้ห้องสมุดในวันจันทร์ - ศุกร์ ของนักศึกษาปี 1 และ ปี 2 ที่มีมากตามลำดับ คือ ค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) และเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) ส่วนนักศึกษาปี 3 เข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ เย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) นักศึกษาปี 4 เข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ บ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) สำหรับในวันเสาร์ - อาทิตย์ นักศึกษาปี 1, 2 และ 4 เข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับคือ บ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และเย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับคือ บ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และกลางวัน (11.00 น. - 13.00 น.) นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงและกลาง มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ใช้สัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง และใช้

เดือนละ 1-2 ครั้ง ส่วนนักศึกษาเกรดเฉลี่ยต่ำ มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง และใช้สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงเข้าใช้ห้องสมุดในวันจันทร์-ศุกร์ ช่วงเวลาที่มากตามลำดับ คือ เย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และรองลงมาเข้าใช้บ่อยเท่ากัน คือ บ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และ ค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) ส่วนนักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ เข้าใช้มากตามลำดับ คือ ค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) และเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) สำหรับในวันเสาร์และอาทิตย์ ช่วงเวลาที่นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงเข้าใช้มากตามลำดับ คือ บ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และ กลางวัน (11.00 น. - 13.00 น.) นักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลาง เข้าใช้มากตามลำดับ คือ บ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) และเย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) นักศึกษาเกรดเฉลี่ยต่ำเข้าใช้มากตามลำดับคือ เย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) และบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.)

2.3 ทักษะติดต่อการใช้ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าหอสมุดคุณหญิงหลงฯ มีความสำคัญต่อ การศึกษาในมหาวิทยาลัยในระดับมากที่สุด และทัศนคติอื่น ๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ เห็นว่า หอสมุดน่าเข้าศึกษาค้นคว้ามาก เห็นว่าเครื่องมือช่วยในการสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุด OPAC ใช้ได้ง่ายค้นได้เร็ว และพอใจกับการให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด นักศึกษาชาย และนักศึกษหญิงมีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลงฯ ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ห้องสมุด _ ในภาพรวมมากกว่าคณะวิทยาการ จัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนคณะอื่น ๆ มีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดในภาพรวมไม่ แตกต่างกัน เพื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิศวกรรมศาสตร์ คิด ว่าหอสมุดคุณหญิงหลงฯ น่าศึกษาค้นคว้ามากกว่าคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนคณะอื่น ๆ เห็นไม่ต่างกัน นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์เห็นว่าทรัพยากรสารสนเทศ ภายในห้องสมุดมีความทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการศึกษามากกว่า นักศึกษาคณะวิทยาการ จัดการและคณะอุตสาหกรรมเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคณะอื่นเห็นไม่ต่างกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดในภาพรวมและราย ข้อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูง กลาง และต่ำ มีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดในภาพรวมไม่ แตกต่างกัน เพื่อพิจารณาทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดรายข้อพบว่า นักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ เห็น ว่าทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุด มีความทันสมัยเพียงพอต่อความต้องการศึกษามากกว่านักศึกษา เกรดเฉลี่ยสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นมีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่าง กัน

2.4 ความรู้ในการใช้ห้องสมุด พบว่า นักศึกษามีความรู้ในการใช้ห้องสมุดระดับปานกลาง และสามารถใช้โปรแกรมสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ OPAC ได้ในระดับมาก นักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายข้อ นักศึกษาคณะวิทยาการ

จัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการและคณะวิทยาศาสตร์มีความรู้ในเรื่องการใช้โปรแกรมสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ OPAC มากกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูง กลาง และต่ำ มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดทั้งในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

2.5 Collection แหล่งสารสนเทศที่ใช้ พบว่า นักศึกษาใช้ Collection ตำราภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ ในระดับมากตามลำดับ ส่วน Collection อื่น ๆ ใช้ในระดับปานกลาง ตามลำดับดังนี้ Collection วารสารภาษาไทย หนังสืออ้างอิง ตามด้วย Collection ที่มีการใช้ในระดับปานกลางเท่ากัน คือ หนังสือภาษาต่างประเทศ ฐานข้อมูล Online และสิ่งพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมในด้านใช้สารสนเทศ Collection ต่าง ๆ ของห้องสมุดในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาคณะต่าง ๆ ทั้ง 6 คณะมีพฤติกรรมในด้านใช้สารสนเทศ Collection ต่าง ๆ ของห้องสมุด ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้ Collection ตำราภาษาอังกฤษมากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้ Collection Project มากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้ Collection มาตรฐานอุตสาหกรรมมากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะอุตสาหกรรมเกษตรมีพฤติกรรมในการใช้ Collection มาตรฐานอุตสาหกรรมมากกว่าคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน Collection อื่น ๆ มีพฤติกรรมในการใช้ไม่แตกต่างกัน

2.6 วิธีใช้และวิธีการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ พบว่า นักศึกษาจะใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก และใช้สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษในระดับน้อย ยืมหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น เฉลี่ยครั้งละ 1-2 เล่ม และ 3-4 เล่ม ในระดับปานกลาง เมื่อยืมไปแล้วใช้ไม่เสร็จมักจะมาคืนและยืมใหม่ในระดับมาก ส่วนยืมแล้วใช้ไม่เสร็จไม่คืนยอมเสียค่าปรับมีระดับน้อย ยังพบพฤติกรรมเมื่อยืมแล้วจะนำไปถ่ายสำเนาที่สนใจไว้ แล้วจะไม่ยืมเล่มเดิมอีกถ้าไม่จำเป็นมีในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมที่ยืมทุกครั้งเมื่อต้องให้มีในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนพฤติกรรมใช้บัตรตัวเองยืมให้เพื่อนหรือเพื่อนช่วยยืมให้มีในระดับน้อย การคืนหนังสือจะคืนที่เคาน์เตอร์ยืม - คืน ในระดับมากแต่คืนผ่านตู้รับคืนหนังสือจะมีระดับน้อย ส่วนพฤติกรรมค้นข้อมูลจะมากันที่ห้องสมุดในระดับมาก ค้นนอกห้องสมุด

โดย Online เข้ามาในระดับน้อย ส่วนวิธีค้นหาสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด จะค้นโดยผ่านโปรแกรม OPAC ในระดับปานกลาง ส่วนค้นโดยปุ่มเดินตามชั้นและวิธีอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมในด้าน วิธีใช้และเข้าถึงแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ทั้งในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาคณะต่าง ๆ ทั้ง 6 คณะมีพฤติกรรมในด้านวิธีใช้และเข้าถึงแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ มากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะ วิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ มีพฤติกรรมในการค้นหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ จากนอกห้องสมุดโดย Online เข้ามามากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติมีพฤติกรรมในการค้นหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น โดยวิธีดูจากนิทรรศการหนังสือใหม่ มากกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีพฤติกรรมในการค้นหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น โดยวิธีดูจากนิทรรศการหนังสือใหม่มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเกษตรศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีพฤติกรรมด้านวิธีใช้ และการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาอังกฤษมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ค้นข้อมูลโดยมากันที่ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาเกรดเฉลี่ย สูง กลาง และต่ำ มีพฤติกรรมด้านวิธีใช้และการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศทั้งในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

2.7 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ พบว่านักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในเรื่อง จำนวนโต๊ะที่นั่งไม่เพียงพอ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ Internet และสืบฐานข้อมูล Online ไม่เพียงพอ ในระดับมากตามลำดับ และมีปัญหาในเรื่องจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น (OPAC) ไม่เพียงพอ ถ้าปรับเลขกำหนดส่งวันละ 3 บาท แพงไป และจำนวนคำราชาภาษาไทยมีน้อยและไม่ทันสมัยพอในระดับปานกลางตามลำดับ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดในด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ทั้งโดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการและคณะวิทยาศาสตร์ มีพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดในด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคณะอื่น ๆ มีปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ มีปัญหาและอุปสรรค ในข้อจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น (OPAC) ไม่เพียงพอ มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะอุตสาหกรรมเกษตรมีปัญหาและอุปสรรคในข้อชั้นหนังสือ วารสาร และสื่ออื่น ๆ หายากจัดเรียงไม่ถูกต้อง มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารไม่เพียงพอมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร มีปัญหาและอุปสรรคในข้อชั้นหนังสือ วารสาร และสื่ออื่น ๆ หายากจัดเรียงไม่ถูกต้อง มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

.05 นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารไม่เพียงพอมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรคในข้อการจ่ายค่าปรับเลขกำหนดส่งวันละ 3 บาท แพงไปมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาทั้ง 6 คณะ มีปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดในด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดในด้านปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อเสียงดังรบกวนมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อพื้นที่ทั่วไปในห้องสมุดสกปรกและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อพื้นที่ทั่วไปในห้องสมุดสกปรกและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนเล่มและระยะเวลาให้ยืมของทรัพยากรสารนิเทศน้อยไป มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อการตรวจบัตรสมาชิกห้องสมุดก่อนอนุญาตให้เข้าไปไม่สะดวก มากกว่าปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนวารสารภาษาไทยน้อยและไม่เพียงพอมากกว่านักศึกษาระดับปี 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนวารสารภาษาไทยน้อยและไม่เพียงพอ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนวารสารภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่เพียงพอ และข้อจำนวนตำราภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่ทันสมัย มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อ จำนวนวารสารภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่เพียงพอ และข้อจำนวนตำราภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่ทันสมัยพอ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีปัญหาและ

อุปสรรคในข้อจำนวนหนังสืออ้างอิงมีน้อยและไม่ทันสมัยพอมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวน Project ไม่เพียงพอ มากกว่านักศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมีปัญหาและอุปสรรคในข้อ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น OPAC ไม่เพียงพอ มากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางมีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น OPAC ไม่เพียงพอ มากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านต่าง ๆ 7 ด้าน

- 1.1 วัตถุประสงค์ในการใช้
- 1.2 ความถี่และช่วงเวลาในการใช้
- 1.3 ทักษะคิดต่อการใช้
- 1.4 ความรู้ในการใช้ห้องสมุด
- 1.5 Collection แหล่งสารนิเทศที่ใช้
- 1.6 วิธีใช้และวิธีเข้าถึงแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ
- 1.7 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทรของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน (1.3 – 1.7) จำแนกตามเพศ คณะ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

เพื่อให้การอภิปรายผลเห็นพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด ในภาพรวมด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และขณะเดียวกันในพฤติกรรมแต่ละด้านจะเปรียบเทียบตามตัวแปรในแต่ละด้านไปในครั้งเดียวกัน ตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ ผลการวิจัยพบว่าจุดประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาที่มีมากตามลำดับ คือ เพื่อใช้บริการยืม - คืนหนังสือ เพื่อค้นคว้าเขียนรายงาน เพื่อใช้เป็นสถานที่ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน อ่านหนังสือสอบ เพื่อทบทวนวิชาที่เรียนตามหลักสูตร และเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ตามลำดับ และถ้าพิจารณาตามตัวแปรเพศ , คณะ , ชั้นปีและเกรดเฉลี่ย พบว่ามีจุดประสงค์ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ กอบกุล สุวลักษณ์ (2547), สุพัตรา สิ้นชัยสุข (2532), ชนิดา โกวิทวาทิ (2531) และจิระพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538) ที่พบว่าวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อทำการบ้านหรือรายงาน เพื่ออ่านหนังสือและเพื่อทบทวนรายวิชาที่เรียนตามลำดับ บริการที่ใช้มาก คือ บริการจ่ายรับและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศ (Elliot, 1977 : 2391 - A, Kemaghan and Other, 1979 : 215 - 225, อ้างถึง สุพัตรา สิ้นชัยสุข, 2532 : 10) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ เพื่อค้นคว้า ประกอบการเรียนและทำการบ้านหรือรายงานตามที่อาจารย์มอบหมาย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอาจารย์มักจะให้รายชื่อหนังสืออ้างอิงประกอบการเรียน ให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมและมักจะมอบหมายให้ทำรายงานประกอบการเรียนทำให้นักศึกษาจำเป็นต้องเข้าห้องสมุด เพื่อยืมหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมและทำรายงานส่งอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติการยืมทรัพยากรสารสนเทศของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลงฯ ปีงบประมาณ 2547 เฉลี่ย 19,938 เล่ม/เดือน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2547 ก : 2)

2. ความถี่และช่วงเวลาที่ใช้พบว่า ความถี่ในการเข้าใช้ของนักศึกษาที่มีมากตามลำดับ คือ ใช้สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง และใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง ช่วงเวลาในวันจันทร์-ศุกร์ ที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมากตามลำดับ คือ ใช้ช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) ช่วงเย็น (16.00 น. - 19.00 น.) และช่วงบ่าย (13.00 น. - 16.00 น.) สำหรับในวันเสาร์-อาทิตย์ ที่นักศึกษาเข้าใช้มากตามลำดับ คือ ช่วงเย็น (16.00 น. - ห้องสมุดปิด) และช่วงกลางวัน (11.00 น. - 13.00 น.) และถ้าดูผลวิจัยตามตัวแปรเพศ , คณะ , ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย ผลวิจัยของความถี่และช่วงเวลาที่ใช้จะใกล้เคียงกับภาพรวมของนักศึกษา อาจสลับมากที่สุดกับลำดับที่รองลงของช่วงเวลาเข้าใช้พบในบางตัวแปร การวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน ลอยฟ้าและลำปาง แม่นมาตย์ (2529 : ข) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.6) เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1-3 วัน และนักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 34.9) ใช้ห้องสมุดในเวลาว่างระหว่างชั่วโมงเรียน รองลงมาคือ ร้อยละ 32.2 ใช้นอกเวลาเรียนและเวลากลางคืน เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า เนื่องจากหอสมุดคุณหญิงหลงฯ มีสถานที่ตั้งที่เป็นจุดศูนย์กลาง และอยู่ใกล้กับคณะต่าง ๆ และหอพัก ฉะนั้นนักศึกษามักอ่านหนังสือหรือค้นคว้าในห้องสมุดจะสะดวกมาก เพราะมีบรรยากาศทางวิชาการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากกว่าหอพักและสถานที่อื่น ๆ จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาเข้าห้องสมุดได้ดีเฉลี่ย 1-3 ครั้ง ต่อสัปดาห์ และมักจะเข้าห้องสมุดในช่วงค่ำ (19.00 น. - 22.30 น.) เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าว นักศึกษาจะว่างจาก

ภารกิจการเรียนในห้องเรียนและเสร็จจากธุระออกกำลังกายตอนเย็น จึงทำให้สามารถมาเข้าใช้ห้องสมุดได้มากกว่าช่วงเวลาอื่น ๆ

3. ทศนคติต่อการใช้ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าหอสมุดคุณหญิงหลงฯ มีความสำคัญต่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยในระดับมากที่สุดและทัศนคติด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ เห็นว่าหอสมุดนำเข้าสู่ศึกษาค้นคว้ามาก เห็นว่าเครื่องมือช่วยในการสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด OPAC ใช้ได้ง่ายค้นได้เร็ว และพอใจกับการให้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐะปะนีย์ เทพญา และสิริพันธ์ เศรษฐกรัง (2541), วาณี ทองเสวด (2540), สุพัตรา สิ้นชัยสุข (2532) และจิรัชณี วงศ์สุวรรณ (2525) พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ห้องสมุดมีความสำคัญมากต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการเรียนในระดับอุดมศึกษานั้น จะเรียนเฉพาะในห้องเรียนจะไม่เพียงพอ นักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จากการเรียนในชั้นเรียน และทำรายงานส่งอาจารย์เพื่อประกอบการเรียน ทำการบ้าน ทบทวนวิชาที่เรียน เตรียมตัวสอบ สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยห้องสมุดเป็นอย่างมาก ประกอบกับหอสมุดคุณหญิงหลงฯ มีสถานที่ตั้งเป็นศูนย์กลางระหว่างคณะต่าง ๆ และหอพัก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ พร้อมมีความปลอดภัยสูง ที่สำคัญเปิดบริการทุกวันเฉลี่ยเปิดวันละ 13 ชั่วโมงในช่วงเปิดภาคเรียน ส่วนทัศนคติข้ออื่นที่อยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเรื่องความนำเข้าสู่ของห้องสมุด— เครื่องมือช่วยค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด OPAC ใช้ค้นได้ง่าย และความพึงพอใจบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด สอดคล้องกับการประเมินความพึงพอใจจากผู้ให้บริการปีงบประมาณ 2547 ของฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลงฯ ซึ่งผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี (3.9) (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2547 ก : 8) ที่เป็นเช่นนี้เพราะห้องสมุดมีระบบประกันคุณภาพที่ดีทำให้มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

ส่วนการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดตามตัวแปร เพศ ชั้นปี ในภาพรวมและรายชื่อนักศึกษามีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น นักศึกษาแม้ต่างเพศ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ยแต่การใช้บริการห้องสมุดมีลักษณะที่คล้าย ๆ กัน ฉะนั้นจึงมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อการให้ห้องสมุดตามตัวแปรเกรดเฉลี่ยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำเห็นว่าทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดมีความทันสมัย และเพียงพอับความต้องการศึกษามากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงนั้นย่อมต้องการอ่าน ศึกษาค้นคว้า ทั้งเชิงปริมาณและเจาะลึกมากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ ต้องการทรัพยากรสารสนเทศทั้งในแง่ความใหม่ทันสมัย และความเพียงพอมากกว่าจึงส่งผลให้นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงเห็นว่า ทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุดมีความทันสมัยและเพียงพอับความต้องการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ ส่วนผลเปรียบเทียบทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุด

จำแนกตามตัวแปรคณะพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุด ในทางบวก มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะจาก งานวิจัยฉบับเดียวกันนี้ พบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุด โดยภาพรวมและรายข้อบางข้อ มากกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคมากกว่าทัศนคติต่อการใช้ห้องสมุด ในทางบวกย่อมน้อยกว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อการใช้รายข้อพบว่า นักศึกษาคณะ วิศวกรรมศาสตร์ และคณะทรัพยากรธรรมชาติเห็นว่า หอสมุดคุณหญิงหลงฯ น่าเข้าศึกษากันกว่า มากกว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้พบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรคในการ ใช้ห้องสมุดมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ บางข้อ (ดูเพิ่มเติมจากตารางที่ 38) และประกอบกับคณะวิทยาการจัดการเรียนเน้นทางมนุษย์ – สังคมศาสตร์ ต้องทำรายงานประกอบการเรียนมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะ ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นสาขาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทำให้ต้องศึกษากันกว่าในแนวกว้าง มากกว่าจึงส่งผลให้พบปัญหาและอุปสรรคในการใช้มากกว่า จึงทำให้เห็นว่าความน่าเข้าใช้ห้องสมุด น้อยกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะทรัพยากรธรรมชาติ และพบว่านักศึกษาคณะ วิศวกรรมศาสตร์ เห็นว่า ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดมีความทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการ ศึกษาว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการและคณะอุตสาหกรรมเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ คณะวิศวกรรมศาสตร์ก่อตั้งมาพร้อมมหาวิทยาลัยในปี 2510 คณะ วิทยาการจัดการก่อตั้งปี 2518 ส่วนคณะอุตสาหกรรมเกษตรก่อตั้งปี 2537 จึงทำให้คณะ วิศวกรรมศาสตร์มีทรัพยากรสารสนเทศมากกว่าคณะวิทยาการจัดการ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร อีกทั้งคณะวิทยาการจัดการเป็นศาสตร์ทางบริหารการจัดการ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามยุค โลกาภิวัตน์ ทำให้ทรัพยากรสารสนเทศล้าสมัยเร็วกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์

3. ความรู้ในการใช้ห้องสมุด พบว่า นักศึกษามีความรู้ในการใช้ห้องสมุดระดับปานกลาง และ สามารถใช้โปรแกรมสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ OPAC ได้ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก นักศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด อย่างในปีงบประมาณ 2546 ห้องสมุดจัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดให้แก่นักศึกษาใหม่ จำนวน 32 รอบ มีนักศึกษาเข้ารับการ ปฐมนิเทศทั้งสิ้น 945 คน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546 ข) จากจำนวนนักศึกษาใหม่ทั้งสิ้น 4,000 คน คิดเป็นร้อยละ 23.63 ซึ่งเป็นตัวเลขค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ในการใช้ ห้องสมุดในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความรู้ในการใช้ห้องสมุด ตามตัวแปร เพศ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย พบว่า นักศึกษามีความรู้ในการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษามีความสนใจในเรื่องการพัฒนาทักษะสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดให้น้อยพอๆกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปรข้างต้น จึงทำให้มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรคณะ พบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดโดยภาพรวมมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุเป็นเพราะจากสถิติการเข้าปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาในปีงบประมาณ 2547 พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมเข้าปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 1.44 คณะวิทยาศาสตร์เข้าปฐมนิเทศร้อยละ 23.77 คณะวิทยาการจัดการเข้าปฐมนิเทศร้อยละ 45.25 (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ , 2547 ข) จะเห็นได้ว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์เข้าปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดน้อยมาก เมื่อเทียบกับคณะวิทยาศาสตร์และคณะวิทยาการจัดการ จึงส่งผลให้นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดน้อยกว่าอีก 2 คณะข้างต้น

4. Collection แหล่งสารนิเทศที่ใช้พบว่า นักศึกษาใช้ Collection คำราชาภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ในระดับมากตามลำดับ ส่วน Collection อื่น ๆ ใช้ในระดับปานกลางตามลำดับดังนี้ Collection วารสารภาษาไทย หนังสืออ้างอิง ตามด้วย 3 Collection ที่มีการใช้ในระดับปานกลางเท่ากันคือ หนังสือภาษาคำต่างประเทศ ฐานข้อมูล Online และสิ่งพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราพรธม สวัสดิพงษ์ (2538) , ชนิดดา โกวิทวที (2531) , จุฑาทิพย์ ไอสนานนท์ (2532) , ที่พบว่าวัสดุการอ่านที่ใช้ระดับมาก คือ หนังสือภาษาไทย เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีความถนัดภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ หนังสือคำราชาภาษาไทยสะดวกในการอ่านทำความเข้าใจได้เร็วกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ

ส่วนการเปรียบเทียบพฤติกรรม Collection แหล่งสารนิเทศที่ใช้ตามตัวแปร เพศ และเกรดเฉลี่ย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาจะใช้ Collection หลัก ๆ เช่น คำราชาภาษาไทย วารสารภาษาไทย หนังสืออ้างอิงและคำราชาภาษาต่างประเทศ ในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนที่คล้ายคลึงกัน เมื่อพิจารณาข้อตามตัวแปรคณะพบว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้ Collection คำราชาอังกฤษมากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะตำราหนังสือภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับทางวิศวกรรมยังมีน้อยกว่าอีก 3 คณะ แต่ในขณะเดียวกันตำราหนังสือภาษาต่างประเทศทางวิศวกรรมศาสตร์เป็น Collection ที่มีมาก เพราะเปิดสอนตั้งแต่อีกตั้งมหาวิทยาลัย นักศึกษาใช้คำราชาภาษาต่างประเทศมากกว่า 3 คณะข้างต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้ Collection Project มากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่

เป็นเช่นนี้เพราะวิชาโครงการปัญหาพิเศษ (Project) เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์ แต่คณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการตามหลักสูตรไม่ต้องทำโครงการปัญหาพิเศษ (Project) และพบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมในการใช้ Collection มาตรฐานอุตสาหกรรมมากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ Collection มาตรฐานอุตสาหกรรมจะเป็นสิ่งพิมพ์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแต่ละอย่าง ที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานอุตสาหกรรม ซึ่งเนื้อหาจะเกี่ยวกับสาขาวิศวกรรมศาสตร์ มากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการ และพบว่าคณะอุตสาหกรรมเกษตรมีพฤติกรรมการใช้ Collection มาตรฐานอุตสาหกรรม มากกว่าคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน Collection อื่น ๆ มีพฤติกรรมในการใช้ไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ Collection มาตรฐานอุตสาหกรรมจัดเก็บสิ่งพิมพ์ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์แต่ละอย่าง ที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานอุตสาหกรรม ซึ่งเนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับ คณะอุตสาหกรรมเกษตรมากกว่าคณะวิทยาการจัดการ

5. วิธีใช้และวิธีการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ พบว่า นักศึกษาจะใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก และใช้สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีระพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538), อัญชลี อนันตศิริ (2533), อุไรวรรณ พะมณี (2535) กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) ที่พบว่าวัสดุการอ่านที่ใช้ระดับมากคือ หนังสือภาษาไทย เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะนักศึกษามีความถนัดภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ จึงสามารถอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาได้เร็วกว่าภาษาอังกฤษ พบว่านักศึกษายืมหนังสือเฉลี่ยครั้งละ 1-2 เล่ม และ 3-4 เล่ม ในระดับปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะหอสมุดคุณหญิงฯ มีระเบียบกำหนดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรียืมหนังสืออยู่ในครอบครองได้ไม่เกิน 5 เล่ม ระยะเวลายืม 1 สัปดาห์ ฉะนั้นการยืมเฉลี่ย ครั้งละ 1-2 เล่ม หรือ 3-4 เล่ม กับระยะเวลายืมต่อสัปดาห์ ก็อ่านไม่ค่อยทันอยู่แล้ว และพบว่าถ้านักศึกษายืมไปแล้วใช้ไม่เสร็จจะใช้วิธียืมใหม่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะระเบียบห้องสมุดเอื้อให้นักศึกษายืมต่อได้อีก 2 ครั้ง หากไม่มีคนจองและเป็นวิธีที่นักศึกษาไม่ต้องเสียค่าปรับ พบว่าพฤติกรรมใช้บัตรตัวเองยืมให้เพื่อนหรือให้เพื่อนช่วยยืมให้มีในระดับน้อย เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะจะไม่สะดวกทั้ง 2 ฝ่าย และถ้าเพื่อนไม่นำหนังสือมาคืนภายในวันกำหนดส่ง ก็จะสร้างปัญหากับผู้ยืมให้ด้วย

ส่วนผลการเปรียบเทียบพฤติกรรม ด้านวิธีใช้และการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศ จำแนกตามเพศ และเกรดเฉลี่ย GPA พบว่าไม่แตกต่างกับทั้งภาพรวมและรายชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงใช้สารนิเทศด้านวิธีใช้และด้านความพึงพอใจในการใช้ไม่แตกต่างกัน สำหรับผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านวิธีใช้และการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศตามตัวแปรคณะและชั้นปี พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ

พบว่ามียางข้อที่แตกต่างกันดังนี้ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีพฤติกรรมในการใช้สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่าคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะตำราภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิศวกรรมยังมีน้อยกว่าอีก 3 คณะ แต่ในขณะที่เดียวกันตำราภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับทางวิศวกรรมศาสตร์ในห้องสมุดจะค่อนข้างสมบูรณ์และมีมากกว่าอีก 3 คณะ และพบว่านักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ มีพฤติกรรมในการค้นหนังสือหรือสิ่งพิมพ์จากนอกห้องสมุดโดย Online เข้ามามากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะจากงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้ พบว่านักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์ มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดมากกว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถิติการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดในปีการศึกษา 2546 และปีการศึกษา 2547 นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาการจัดการและคณะวิทยาศาสตร์ เข้ารับปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลงฯ มากกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาศาสตร์เข้าปฐมนิเทศร้อยละ 6.5 (ปี 2546) และร้อยละ 14.4 (ปี 2547) คณะวิทยาการจัดการเข้าปฐมนิเทศร้อยละ 14.3 (ปี 2546) และ 45.26 (ปี 2547) คณะวิทยาศาสตร์เข้าปฐมนิเทศร้อยละ 14.3 (ปี 2546) และ 23.77 (ปี 2547) คณะวิศวกรรมศาสตร์เข้าปฐมนิเทศร้อยละ 1.9 (ปี 2546) และ 1.44 (ปี 2547) ส่งผลให้นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์วิธีสืบค้น Online น้อยกว่าอีก 3 คณะ ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาศาสตร์มีพฤติกรรมในการค้นหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อื่นโดยวิธีดูจากนิทรรศการหนังสือใหม่มากกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนิทรรศการหนังสือใหม่นั้นนั้นจัดแสดงไว้ภายในห้องสมุด จากงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้พบว่า นักศึกษาทรัพยากรธรรมชาติมีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่าคณะวิศวกรรมและคณะเภสัชศาสตร์ ทั้งในข้อใช้มากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้งและใช้สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง (ดูเพิ่มเติมตารางที่ 18) และนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาศาสตร์เข้าปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดในสัดส่วนที่มากกว่าอีก 2 คณะตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยคณะเภสัชศาสตร์เข้าปฐมนิเทศร้อยละ 5.3 (ปี 2546) และร้อยละ 7.18 (ปี 2547) และพบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีพฤติกรรมในการค้นหนังสือสิ่งพิมพ์ โดยวิธีดูจากนิทรรศการหนังสือใหม่มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ เหตุที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายเหมือนกับที่กล่าวมาข้างต้น นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด และเข้ารับการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์ (ดูเพิ่มเติมตารางที่ 18)

นักศึกษาชั้นปี 2, 3 และ 4 ใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ต้องลงเรียนวิชาเฉพาะสาขามากขึ้น การใช้สิ่งพิมพ์ภาษาไทยเพื่อการค้นคว้า ประกอบการเรียนจึงหลากหลายมากกว่า

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนเฉพาะวิชาพื้นฐานเป็นหลัก และพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3, 4 ใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาอังกฤษมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 เรียนเฉพาะสาขาลงลึกมากขึ้น และอาจารย์ผู้สอนมักจะให้หนังสืออ้างอิงที่เป็นภาษาอังกฤษเสียส่วนใหญ่ และพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ค้นข้อมูลโดยมากค้นที่ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีกิจกรรมเชียร์ กีฬา เกี่ยวกับน้องใหม่ค่อนข้างมาก ในขณะที่นักศึกษาปี 3 จะมีกิจกรรมเหล่านี้น้อยมาก และจะเน้นเรียนค้นคว้าเจาะลึกเฉพาะสาขาวิชามากขึ้นกว่านักเรียนชั้นปีที่ 1

6. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ พบว่านักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในเรื่อง จำนวนโต๊ะที่นั่งไม่เพียงพอ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ Internet และสืบฐานข้อมูล Online ไม่เพียงพอ ในระดับมากตามลำดับ และมีปัญหาในเรื่องจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น (OPAC) ไม่เพียงพอ ค่าปรับเลขกำหนดส่งวันละ 3 บาท แพงไป และจำนวนตำราภาษาไทยมีน้อยและไม่ทันสมัยพอในระดับปานกลางตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรินทร์ ลิณา (2538), วรณิภา รพีพัฒนา (2532), กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) และลำพิ่ง พวงบางโบ (2536) ที่พบว่านักศึกษามีปัญหาเรื่องอาคารสถานที่คับแคบ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ สารนิเทศในสาขาที่ต้องการมีไม่เพียงพอในห้องสมุด โดยเฉพาะวารสารวิชาการภาษาไทย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ หอสมุดคุณหญิงหลงฯ อาคาร 1 ก่อสร้างเมื่อปี 2521 มีอายุรวม 27 ปี อาคาร 2 สร้างเมื่อปี 2534 สร้างมารวม 14 ปี จุคนได้ประมาณ 1,600 ที่นั่ง (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงหลงฯ 2547 ก) ซึ่งปัจจุบันมีนักศึกษาประมาณ 14,401 คน จึงทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการ และงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุตำราเรียนมีจำกัด ในขณะที่ค่าวัสดุตำราเรียนและฐานข้อมูลต่าง ๆ มีราคาสูงขึ้นร้อยละ 10 - 13 ต่อปี ส่วนการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาตามตัวแปรเพศ พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกอบกุล สุวลักษณ์ (2547) ที่พบว่า ปัญหาในการใช้สารนิเทศของนักศึกษาชายและหญิงโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคตามตัวแปรคณะพบว่า นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการและคณะวิทยาศาสตร์ มีพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุด ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุด ในภาพรวมมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคณะอื่น ๆ มีปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์มีอัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ดูเพิ่มเติมตารางที่ 18) เมื่อใช้บ่ยอกกว่าซ่อมทำให้พบปัญหาและอุปสรรคมากกว่าได้ และพบว่านักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาการจัดการและคณะวิทยาศาสตร์มีปัญหาและอุปสรรค ในข้อจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น (OPAC) ไม่เพียงพอมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาการจัดการ และ

คณะวิทยาศาสตร์ มีอัตราความถี่เข้าใช้ห้องสมุด ในสัดส่วนร้อยละมากกว่า นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ดูเพิ่มเติมตารางที่ 18) เมื่อใช้บ่อยกว่าย่อมส่งผลให้พบปัญหาจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น OPAC ไม่เพียงพอมากกว่าได้ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะอุตสาหกรรมเกษตรมีปัญหาและอุปสรรคในข้อค้นวางหนังสือ วารสาร และสิ่งอื่น ๆ หายากจัดเรียงไม่ถูกต้อง มากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ใช้ Collection ตำราภาษาอังกฤษมากกว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่ง Collection ตำราภาษาอังกฤษมีนักศึกษาใช้น้อย การรื้อชั้นหนังสือมีน้อย จึงทำให้การเรียงผิดที่น้อยด้วย ต่างกับอีก 2 คณะที่ Collection วารสารและตำราหนังสือภาษาไทย ซึ่งมีเด็กใช้มาก รื้อชั้นมากจึงส่งผลทำให้หนังสือเรียงผิดที่มากด้วย จึงพบปัญหามาก นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรค ในข้อจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารไม่เพียงพอมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีปัญหาและอุปสรรคในข้อการจ่ายค่าปรับเลขกำหนดส่งวันละ 3 บาท แพงไปมากกว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาทั้ง 6 คณะมีปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการจะเรียนทางสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ซึ่งอาจารย์มักจะทำให้รายงานประกอบการเรียนมากกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เมื่อคณะวิทยาการจัดการต้องค้นคว้าทำรายงานมาก ต้องอาศัยถ่ายเอกสารมาก เมื่อใช้บริการมากกว่าย่อมประสบปัญหาเรื่องเครื่องถ่ายไม่พอ มากกว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ เหตุผลเดียวกันเมื่อนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการเมื่อต้องค้นคว้าทำรายงานมาก ยืมหนังสือมากกว่าย่อมมีโอกาสส่งชำระค่าปรับมากกว่า จึงทำให้พบปัญหาค่าปรับวันละ 3 บาท แพงไปมากกว่านักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมในการใช้ห้องสมุดในด้านปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ จากรายงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้ พฤติกรรมด้านการใช้ Collection ต่างพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ใช้ Collection วารสารภาษาต่างประเทศ ตำราภาษา ตำราภาษาต่างประเทศ Project มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นอธิบายได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 3 มีพฤติกรรมใช้ Collection สารนิเทศหลาย Collection มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อใช้สารนิเทศมากกว่าย่อมทำให้พบปัญหาและอุปสรรคในการใช้มากกว่าด้วย เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อเสียงดังรบกวนมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 จำเป็นต้องค้นคว้าสารนิเทศทั้งในแนวกว้างและลงลึกเฉพาะสาขามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 จำเป็นต้องใช้สมาธิมากในการอ่านและค้นคว้า ทำให้มีปัญหาเรื่องเสียงดังรบกวนมากกว่า. นักศึกษาชั้น

ที่ 3 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อพื้นที่ทั่ว ๆ ไปในห้องสมุดสกรปรกและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อพื้นที่ทั่ว ๆ ไปในห้องสมุดสกรปรกและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุดคุณหญิงหลงฯ นานกว่า ย่อมสามารถเทียบเคียงพัฒนาการความเป็นระเบียบและความสะอาดของพื้นที่ ซึ่งเป็นไปได้ว่า บางปีมีการเปลี่ยนแปลงบริษัทที่เข้ามารับเหมาทำความสะอาดอยู่บ่อย ๆ บริษัทใหม่บางครั้งก็ทำความสะอาดได้ไม่ดีเท่าบริษัทก่อนหน้า ทำให้นักศึกษาปี 3 และ 4 เห็นว่า ความเป็นระเบียบความสะอาดได้ไม่ดีเท่าก่อนหน้านี้นี้ ต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ซึ่งไม่มีตัวเทียบเคียง เห็นว่าที่เป็นปัจจุบัน ความเป็นระเบียบความสะอาดของพื้นที่ทั่ว ๆ ไปยังใช้ได้ไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคมาก. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนเล่มและระยะเวลาให้ยืมของทรัพยากรสารนิเทศน้อยไปมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เริ่มใช้ห้องสมุดใหม่ ๆ ยังปรับตัวได้ไม่ดีเกี่ยวกับจำนวนเล่ม และระยะเวลาให้ยืม ส่วนนักศึกษาปี 4 บางคณะต้องทำภาคนิพนธ์ (Project) มีความจำเป็นต้องใช้สิ่งพิมพ์สารนิเทศจำนวนและระยะเวลาที่มากขึ้น ซึ่งต่างกับนักศึกษาปี 2 ซึ่งเริ่มปรับตัวได้จำนวนเล่มและระยะเวลาที่ยืม. นักศึกษาชั้นปี 3 และปี 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อการตรวจบัตรสมาชิกห้องสมุดก่อนอนุญาตให้เข้าไปไม่สะดวกมากกว่าปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาปี 1 เป็นนักศึกษาใหม่มักจะปฏิบัติตามระเบียบได้ดีกว่าปี 3 และ 4 ไม่พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากนักกับเรื่องตรวจบัตรนักศึกษาก่อนเข้าห้องสมุด ต่างกับนักศึกษาปี 3 และ 4 อาจไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องการตรวจบัตรนักศึกษาก่อนเข้าห้องสมุด จึงเห็นเป็นปัญหาและอุปสรรคมากกว่า นักศึกษาปี 1. นักศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนวารสารภาษาไทยมีน้อยและไม่เพียงพอมากกว่านักศึกษาปี 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนวารสารภาษาไทยมีน้อยและไม่เพียงพอ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาและอุปสรรค ในข้อจำนวนวารสารภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่เพียงพอ และข้อจำนวนตำราภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่ทันสมัยพอ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนวารสารภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่เพียงพอ และข้อจำนวนตำราภาษาต่างประเทศมีน้อยและไม่ทันสมัยพอมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนหนังสืออ้างอิงมีน้อยและไม่ทันสมัยพอมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวน Project ไม่เพียงพอมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่เป็นเช่นนี้

เพราะจากงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้พฤติกรรมด้านการใช้ Collection วารสารภาษาต่างประเทศ คำราชาภาษา คำราชาภาษาต่างประเทศ Project มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักศึกษาปี 3 ใช้ Collection คำราชาภาษาไทยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูเพิ่มเติมจากตารางที่ 41) นอกจากนี้จากงานวิจัยชิ้นเดียวกันนี้ยังพบว่านักศึกษาปีที่ 3 และ 4 มีพฤติกรรมในการใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทย และสิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาอังกฤษมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูเพิ่มเติมตารางที่ 42) นั่นอธิบายได้ว่านักศึกษาชั้นปี 4 และ 3 มีพฤติกรรมใช้ Collection สารนิเทศหลาย Collection มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อใช้ สารนิเทศมากกว่าความต้องการใช้ย่อมมาก ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้มากกว่าด้วย และจะ เห็นได้ว่านักศึกษาชั้นปีสูง คือ ปี 3 และ ปี 4 จะพบปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดหลายข้อ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่า คือ ปี 1 และ ปี 2 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาชั้นปีสูงกว่า ปี 3 และ ปี 4 มีความต้องการใช้สารนิเทศทั้งในแนวกว้างและลึก มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 เมื่อ ความต้องการที่มากกว่าย่อมพบปัญหาและอุปสรรคในการใช้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล สุวลักษณ์ (2547) ที่พบว่านักศึกษาระดับสูงกว่า ปรินญาตรีมีความต้องการสารนิเทศใน ภาพรวมมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมี ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมีปัญหาอุปสรรคในข้อ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับค้น OPAC ไม่เพียงพอมากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาเกรดเฉลี่ยกลางมีปัญหาและอุปสรรคในข้อจำนวนเครื่อง คอมพิวเตอร์ สำหรับค้น OPAC ไม่เพียงพอมากกว่านักศึกษาเกรดเฉลี่ยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะนักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมีความขยันในการอ่านและค้นกว่านักศึกษา เกรดเฉลี่ยกลางและต่ำ เมื่อต้องค้นคว้าทั้งด้านปริมาณและเจาะลึกมากกว่า ย่อมพบปัญหาและอุปสรรค ใช้ห้องสมุดมากกว่าในเรื่องของความไม่เพียงพอ และความไม่สะดวกมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารห้องสมุด

1.1 ผลวิจัยพบว่า คำราชาภาษาไทยมีน้อยและไม่ทันสมัย จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ Internet และค้น OPAC ไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงควรจัดหางบประมาณเพิ่ม เพื่อพัฒนา Collection ภาษาไทยให้ทันสมัยและมากเพียงพอ และจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อสามารถใช้งาน ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

1.2 ผลวิจัยพบว่านักศึกษามีความรู้ในการใช้ห้องสมุดระดับปานกลาง ผู้บริหารควรมีนโยบาย เน้นเรื่องการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้มากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาผู้ใช้มีความรู้ในการใช้ห้องสมุดมากขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

2.1 จากผลวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาเรื่องจำนวนโต๊ะที่นั่งไม่เพียงพอ โดยเฉพาะช่วงสอบและปัญหาการจองโต๊ะ ดังนั้น หอสมุดควรขี้มหรือจัดหาเก้าอี้เหล็กเซอร์ มาเสริม โดยเฉพาะช่วงสอบจะได้บรรเทาเรื่องโต๊ะที่นั่งไม่เพียงพอ พื้นที่ทางเชื่อมอาคาร 1 และ 2 รวมทั้งห้องประชุมเล็ก พิจารณาให้ใช้เป็นพื้นที่นั่งอ่านช่วงสอบ และควรออกระเบียบเรื่องการห้ามจองโต๊ะให้ชัดเจน และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า เครื่องสืบค้น Internet และ OPAC ยังไม่เพียงพอ ดังนั้น หอสมุดควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูล Online และ Internet เพิ่มในขณะเดียวกันควรปรับปรุงโปรแกรมควบคุมในการใช้ Internet เพื่อกำกับเวลาในการเข้าใช้ของนักศึกษาแต่ละคนให้ไว้ช่วงจำกัด เพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึงยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันระเบียบการใช้เครื่องควรเขียนให้ชัดเจนและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน สำหรับเครื่องสืบค้น OPAC อาจจัดหาเพิ่มเฉพาะชั้น 2 และ 3 ของอาคารชั้น 1 และ ชั้น 1 อาคาร 2 เท่านั้น ซึ่งมีเครื่องให้บริการยังน้อยอยู่ ส่วนเครื่องที่มีอยู่แล้วควรมั่นตรวจตรา ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ โดยกำหนดไว้ในระบบประกันคุณภาพ

2.3 จากผลวิจัยพบว่า สื่อทรัพยากรสารนิเทศเก่า ชำรุด และมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะตำราภาษาไทย สื่อ VCD วารสารภาษาไทย ฉะนั้นควรจัดหางบประมาณเพิ่ม สํารวจรายการของสื่อที่นักศึกษาต้องการให้จัดหาเพิ่มอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาพิจารณาจัดหาเพิ่มให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

2.4 จากผลวิจัยพบว่า ระเบียบการใช้ในบางเรื่องนักศึกษาไม่ได้รับความสะดวก ฉะนั้นควรพิจารณาปรับในระเบียบการใช้ห้องสมุด นักศึกษาที่แต่งชุดนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยผู้หญิง ถ้าแต่งถูกแบบฟอร์มนักศึกษามีเข็ม มอ. ชัดเจน ผู้ชายแต่งชุดแบบฟอร์มนักศึกษาสุโขทัย มอ. เรียบร้อยเวลาเข้ามาใช้บริการห้องสมุด ไม่ต้องแสดงบัตรนักศึกษาที่ลิมบัตรให้กรอกแบบฟอร์มนำสืบจากฐานข้อมูลห้องสมุด พร้อมแสดงบัตรอื่นที่มีรูปถ่ายประกอบ อนุญาตเข้าได้เป็นคันไม่ต้องจ่ายเงินซื้อคูปองเข้าห้องสมุด ควรกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติเหมือนกัน และควรนำระบบ K.M. (Knowledge management) เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานกลุ่มนี้ด้วย สำหรับระเบียบเกี่ยวกับจำนวนเล่มและระยะเวลาที่ให้ยืมควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมโดยเทียบเคียงกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่น เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป ส่วนข้อปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการห้ามใช้โทรศัพท์มือถือ การคุยส่งเสียงดังในห้องสมุด ควรจัดทีมงานเข้าไปจัดระเบียบใหม่ เพื่อลด

ปัญหาสำหรับระเบียบว่าด้วยการให้ยืมต่อได้ไม่เกิน 3 ครั้ง การปรับเปลี่ยนเป็นยืมติดต่อดีไม่เกิน 6 ครั้ง เพราะผู้ที่ต้องการใช้ต่อสามารถของงใช้ต่อได้อยู่แล้ว

2.5 จากผลวิจัยพบว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของห้องสมุดชุมชนหญิงหลายๆ ที่ทำอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังไม่เข้าถึงตัวนักศึกษาอย่างไม่ว่าถึง ฉะนั้นอยากเสนอจัดให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด เสริมช่วงนอกเวลาราชการด้วย เช่น ประชุมนิเทศในวันเสาร์ - อาทิตย์ อบรมการสืบค้น OPAC ช่วงเย็น 17.00 - 18.00 น. เป็นต้น และจัดทำสื่อคู่มือในการเรียนรู้วิธีการใช้ห้องสมุดในรูปแบบ CD - Rom เพื่อให้นักศึกษาขี้นไปค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากสื่ออื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักศึกษายังใช้น้อยต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานและใช้เป็นอย่างทั่วถึง สื่อโสตทัศน์ที่มีวิธีการใช้ซับซ้อน ต้องทำแผนให้ความรู้เรื่องนี้แก่นักศึกษาเพิ่มเติม

2.6 ด้านบุคลากรที่ให้บริการพบว่า ภาพรวมในการบริการคืออยู่แล้ว ฉะนั้นใครเสนอให้เพิ่มเติมการพัฒนาบุคลากรด้านให้บริการ โดยกำหนดขึ้นเป็นหลักสูตรพัฒนาบุคลากรด้านหน้า Frontline ระยะสั้น เช่น ให้ความรู้ ให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการให้บริการ ให้ทราบและตระหนักถึงความสำคัญของงานบริการ ให้ความรู้พื้นฐานทักษะการใช้ห้องสมุด การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า กระตุ้นสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ การศึกษาดูงาน เป็นต้น

2.7 บริการถ่ายเอกสารพบว่า นักศึกษามีปัญหาอุปสรรคในการใช้บริการเครื่องถ่ายเอกสารอยู่พอสมควร ใครเสนอแนะเพื่อลดปัญหาดังนี้ ช่วงพักทานอาหารเที่ยงและเย็นควรสลับเวลากันไปทานข้าวเพื่อให้มีบริการอยู่ตลอดเวลา ท่านที่ถ่ายจำนวนมาก อาจใช้วิธีนัดเวลามารับเอกสารเพื่อลดปัญหาคนถ่ายน้อยรอนาน และควรพิจารณาให้มีเครื่องประจำเปิดบริการอย่างน้อย 1 เครื่อง เปิดบริการถึงห้องสมุดปิด หรือขยายเวลาให้บริการถ่ายเอกสารออกไปช่วงก่อนสอบ 1 เดือน ถึงสอบเสร็จ จนถึงเวลาห้องสมุดปิด ช่วงพักต้องมีป้ายสื่อสารให้ผู้ใช้งานทราบว่า ณ เวลานี้สามารถไปใช้บริการเครื่องอื่น ณ จุดใด และควรตรวจตราปรับปรุงเครื่องถ่ายให้คุณภาพที่ดีอยู่เสมอ

2.8 โปรแกรมสืบค้น OPAC ผลวิจัยพบว่า ใช้ได้ง่ายค้นได้เร็วอยู่ในเกณฑ์ดี แต่อยากเสนอให้มีการพัฒนาให้โปรแกรมมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเป็นผู้พัฒนาเอง เช่น ผลการสืบค้นที่ปรากฏที่หน้าจอ ข้อความที่คาดว่าน่าจะมีคำถามสำหรับผู้ที่ไม่คุ้นชิน เช่น คำย่อต่าง ๆ บทความวารสารภาษาไทย ที่จะต้องไปหาจากแหล่ง Source ที่ปรากฏ เป็นต้น เมื่อนำเมาส์ไปแตะจะมีคำอธิบายปรากฏให้ผู้ใช้งานเข้าใจได้ง่าย

2.9 เวลาทำการของห้องสมุดในปัจจุบัน พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดี แต่มีจำนวนไม่น้อยขอให้ขยายเวลาบริการเพิ่ม ประกอบกับผลวิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาในเรื่อง ความคับแค้นของห้องสมุดและโต๊ะที่นั่งไม่พอ เพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าวจึงใคร่เสนอให้ขยายเวลาทำการห้องสมุด

จากเดิมช่วงก่อนสอบ 2 สัปดาห์ถึงสอบเสร็จ เปิดถึง 24.00 น. ปรับใหม่เป็นก่อนสอบ 5 สัปดาห์ ในวันจันทร์ – ศุกร์ เปิดถึง 24.00 น. และในวันอาทิตย์จากเดิมเปิด 10.00 น. – 18.00 น. ปรับเป็นเหมือนวันเสาร์ในปัจจุบัน คือ เวลา 9.00 น. – 20.00 น.

2.10 บริการอื่น ๆ ใครเสนอแนะให้มีห้องละหมาดสำหรับนักศึกษามุสลิม น้ำดื่มช่วงเปิดถึง 24.00 น. ควรมอบให้มีผู้รับผิดชอบดูแลค่าน้ำดื่มให้มีพอบริการตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิด

3. ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยและอาจารย์

จากผลวิจัยพบว่านักศึกษาใช้ Collection สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศค่อนข้างน้อย มหาวิทยาลัยน่าจะมินโยบายให้อาจารย์คณะต่างๆ เน้นให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มจากสิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะค้นคว้าในเนวกว้างและลึกขึ้น ถ้าสามารถกำหนดตัวดัชนีชี้วัด(KPI) ได้ด้วยก็จะดี

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่สูง (ปี 3 , 4) มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดมากกว่าชั้นปีที่ 1 และ 2 จึงเห็นควรให้มีการศึกษา โดยมีการศึกษาในเชิงคุณภาพว่า

สาเหตุใดที่นักศึกษาชั้นปีที่สูงกว่า (ปี 3 , 4) จึงมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาระดับต่ำกว่า (ปี 1, 2)

4.2 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเกรดเฉลี่ยสูงมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดในภาพรวมมากกว่านักศึกษาระดับกลางและต่ำ จึงเห็นควรให้มีการศึกษาโดยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพว่า

สาเหตุใดนักศึกษาระดับสูงมีปัญหาและอุปสรรค มากกว่านักศึกษาระดับกลางและต่ำ